

som indeholdes i Loven, og undersøge, om disse Bestemmelser virkelig ere saa uhensigtsmæssige, som det ved første Dietst synes. Forslaget til Forandring i den tidligere bestaaende Landcommunallov blev forelagt her i Sessjonen 1866—67 af den daværende Indenrigsminister. Det var vel forberedt, og Rigsdagens bedste Kræfter offrede sig med rosværdig Udholdenhed for disse Loves Behandling, men efterat der har fundet en saa smuk Virksomhed og Samarbejden Sted mellem Rigsdagens forskjellige Afdelinger og mellem Rigsdagen og vedkommende Minister, er det naturligt, at Resultatet blev heldigt og maatte blive det. Landcommunalloven er, saaledes som den foreligger, en særdeles god og vel affattet Lov, som man ikke uden stor Nødvendighed skal søge at faae forandret saa kort Tid efterat den er traadt i Virksomhed. Man føler sig misfornøiet med den nuværende Tilstand, som er skaffet tilveie ved Bestemmelsen i § 1, og man vil derfor søge denne Bestemmelse forandret. Jeg skal gjentage Bestemmelsen i § 1, skjøndt den allerede tidligere er fremhævet af et æret Medlem; den lyder saaledes: „Skulde i enkelte Tilfælde Fleertallet af Vælgerene i et af de under et fælles Sogneraad hørende Sogne ønske at adskille disse Sognes Communalvæsen, kan Amtsraadet med Indenrigsministerens Samtykke tilstaae en saadan Adskillelse, naar særegne Omstændigheder tale derfor.“ Indenrigsministeren har, saaledes som fremhævet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen), kun faaet en saare indfræntet Myndighed ved denne Bestemmelse, idet han ikke kan bevilge nogen Adskillelse af Sogne fra en fælles Commune, uden at Amtsraadet deri er enig. Jeg tør ogsaa sige, at man, da Communalloven var under Forhandling, lagde særlig Vægt paa, at man skulde gjøre denne Adskillelse af Communerne saa vanskeligt som mulig, og jeg skal i den Henseende tillade mig at henvise til en Udtalelse af den daværende Ordfører for det nedatte Udvalg. Den lyder saaledes efter Rigsdagsstidenden for 1866—67, Sp. 6260: „Jeg tror nu paa Udvalgets Begne at kunne sige, at, idet man erkjender, at der kan være Forhold og Omstændigheder tilstede,

som gjøre det ønskeligt, at der kan indrømmes saadanne Sogne, som have Communalvæsen tilfælles, en Adskillelse, saaledes at hvert faaer sit særegne Communalvæsen, har man dog meent, at dette ikke burde være altfor let at opnaae. Man har derfor ogsaa meent, at ikke engang Amtsraadet skal kunne tilstaae en saadan Adskillelse uden med Indenrigsministerens Samtykke, fordi man vel kan tænke sig, at der flere Steder end ønskeligt kan være en Stemning for en Adskillelse, uden at Forholdene tale derfor. Vi have netop tilføjet disse Ord: „naar særegne Omstændigheder tale derfor“, for at det kan iagttages, at der virkelig er stærke Grunde tilstede, naar Adskillelsen indrømmes.“ Jeg tror, at disse Ord ere klare og tydelige, og at Ordføreren, den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds, havde fuldkommen Ret, da han udtalte, at Adskillelsen ingenlunde bør være let. Den samme ærede Rigsdagsmand har idag udtalt, at naar Amtsraadet erklærede sig for Adskillelsen, burde Indenrigsministeren give sit Samtykke dertil, og at dette væsentlig havde været Meningen i Udvalget, da man vedtog Redactionen af Paragraphen, men det forekommer mig, at den Udtalelse, jeg nys tillod mig at citere, staaer noget i Modstrid dermed. Jeg tror, at Indenrigsministeren ved Lovens Ord, ved hvad den udtaler, maa føle sig opfordret til noie at prøve de særegne Omstændigheder, som skulle være tilstede, for at man kan indrømme en Adskillelse, og at han bør see, om de virkelig have nogen Vægt og Betydning. Man skal desuden lægge Mærke til, at naar Andragender om Adskillelse indkomme fra enkelte Sogne i Kommunen, er det et Fleertal af Vælgerne i Sognet, som har udtalt sig for Adskillelsen, medens de øvrige Beboere i Sognet erklære sig imod en saadan, og naar Sagen kommer til Amtsraadet, er det kun undtagelsesviis, at der der finder Genstemmighed Sted; der staaer tværtimod ialmindelighed en Majoritet ligeoverfor en Minoritet med Hensyn til Bevilligelsen af en saadan Adskillelse. Det synes mig da at være naturligt, at Indenrigsministeren noie prøver de indkomne Indstillinger og meddeelte Oplysninger, og i Overensstemmelse dermed træffer sin Bestemmelse. Da Landcommunalfor-